

Влада на Република Македонија
Агенција за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој

Врз основа на член 9 став 1 точка б од Законот за ратификација на Секторската спогодба меѓу Владата на Република Македонија и Европската комисија за воспоставување на одредби за управување и спроведување на финансиската помош на Унијата за Република Македонија според Инструментот за претпристапна помош во областа на политиките за „Земјоделство и рурален развој“ (ИПАРД) („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/2016), врз основа на Дел II мерка Инвестиции во материјални средства на земјоделски стопанства точка 11 од Програмата за користење на средствата од Инструментот за претпристапна помош за рурален развој на Европската Унија (ИПАРД) за период 2014-2020 („Службен весник на Република Македонија“ бр. 177/2016), и врз основа на член 6 од Уредбата за начинот и постапката за користење на финансиска поддршка за мерките за рурален развој финансирани од програмата ИПАРД 2014-2020 („Службен весник на Република Македонија“ бр. 64/2016)

Агенцијата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој

на 26 декември 2018 година објавува

ЈАВЕН ПОВИК бр.02/2018
за доставување на барања за користење на средства од
ИПАРД Програмата 2014-2020

ДЕЛ I

1. Агенцијата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој (во понатамошен текст: Агенцијата) како надлежна институција и договорен орган за спроведување на Инструментот за претпристапна помош за рурален развој на ЕУ (ИПАРД) ги повикува сите заинтересирани физички и правни лица од Република Македонија да достават барања за користење на средства од ИПАРД Програмата 2014-2020 за следнава мерка:

1. Инвестиции во материјални средства на земјоделските стопанства

2. Финансиската поддршка за овој Јавен повик е составена од 75% средства обезбедени од Инструментот за претпристапна помош за рурален развој на Европската Унија (ИПАРД) согласно Финансиската Спогодба 2014-2020 и 25% средства обезбедени од Буџетот на Република Македонија.

3. **Финансиски средства по поединечно барање** се доделуваат како неповратна финансиска поддршка (грант) во износ од:

3.1. 60% од вредноста на вкупно прифатливите трошоци на инвестициите за мерка Инвестиции во материјални средства на земјоделски стопанства. Процентот се зголемува до 65% за инвестиции во земјоделски стопанства предложени од страна на млади земјоделци (физички лица на возраст од 18 години до 40 години на денот на поднесување на барањето за финансиска поддршка) и 70% за инвестиции во земјоделски стопанства во планинските области.

4. **Крајниот рок за поднесување на барањата е 09 февруари 2019 година**

5. **Вкупната финансиска поддршка во рамките на овој јавен повик изнесува 11.883.772,00 евра или 730.792.598,00 ден.**

Подигнување на обрасци и упатства:

Потребните обрасци од „Барањето за користење на средства од ИПАРД Програмата 2014-2020“ како и „Упатство за корисници на средства од ИПАРД Програмата 2014-2020“ за секоја мерка одделно во кој се содржани сите информации за критериумите, условите за прифатливост на проектите и условите за финансирање и останати информации кои се неопходни за изготвување на барање за користење на средства од ИПАРД Програмата 2014-2020, Упатство за изготвување на Деловен План / Технички Предлог Проект, Упатства за издавање на неопходната документација од надлежните институции и останати корисни информации во електронска верзија може да се превземат на веб-адресата на Агенцијата: www.ipardpa.gov.mk.

6. **Начин на поднесување на барањето:**

Барателот треба да пополни и поднесе Барање за користење на средствата од ИПАРД Програмата 2014-2020 за поединечна мерка, Деловен План изработен согласно Упатството за изработка на Деловен План или Технички предлог проект и придружна документација како што е наведена во овој Јавен Повик.

Пополнетото барање за користење на средства од ИПАРД Програмата 2014-2020 заедно со Деловниот план/Техничкиот предлог проект и целокупната потребна документација се доставуваат во затворен плик со назнака на предната страна на пликот во горниот лев агол „НЕ ОТВАРАЈ“ за Јавен повик ИПАРД број 02/2018 и назначување на мерката за која се поднесува барањето. Барањето може да се достави по пошта како препорачана пратка или лично во писарницата на Агенцијата.

Напомена: Заради извршувањето на контролата на терен од страна на Агенцијата потребно е барателот да има кај себе копии од целокупната документација доставена до Агенцијата.

Подетални информации на контакт тел. (02) 3097-460 или на контакт е-маил адреса: ipardpa.info@ipardpa.gov.mk и на веб-страницата: www.ipardpa.gov.mk.

ДЕЛ II

ИНВЕСТИЦИИ ВО МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА НА ЗЕМЈОДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА

1. Финансиската поддршка за мерката „**Инвестиции во материјални средства на земјоделските стопанства**“ е наменета за соодветни инвестиции кои се однесуваат на следните приоритетните сектори: растително производство, сточарско производство, преработка и директен маркетинг на сопственото земјоделско производство на земјоделското стопанство, производство на енергија од обновливи извори за сопствена потрошувачка.

2. Тип на инвестиција

а. Растително производство: (1) житарици, (2) индустриски култури, (3) градинарски култури (вклучувајќи и компир), (4) повеќегодишни култури (овоштарници, вклучувајќи и трпезно грозје, маслинки, медоносни дрвја (за производство на мед) и (5) лозја;

б. Сточарско производство: (1) Говеда (за млеко производство и гоње), (2) свињи (за репродукција и гоње), (3) овци и кози (за млеко производство и гоње), (4) живина (за производство на месо – бројлери, и кокошки несилки);

в. Преработка и директен маркетинг на сопственото земјоделско производство на земјоделското стопанство (Директен маркетинг се однесува на активности поврзани со земјоделските производи произведени на земјоделското стопанство, подготовка, директна продажба и други маркетинг активности на земјоделското стопанство, вклучително и за преработени производи на земјоделското стопанство: (1) млеко и млечни производи, (2) месо и месни производи; (3) овошје и зеленчук, вклучувајќи и компири, печурки и мешункасти култури; (4) жита, мелничарски производи и производи од скроб; (5) растителни и животински масла и масти; (6) шира од грозје, сок од грозје, вино и оцет.

г. Производство на енергија од обновливи извори за сопствена потрошувачка, преку обработка на растителни и животински производи од примарна и секундарна биомаса (освен биомаса од рибни производи) за производство на биогаз и/или биогорива, користење на сончева енергија, ветерници, геотермална енергија итн.

НАПОМЕНА: НАБАВКА НА ТРАКТОР НЕ Е ПРИФАТЛИВ ТРОШОК ВО ОВОЈ ЈАВЕН ПОВИК!

3. Корисници

Следните типови на корисници може да аплицираат и да користат поддршка од оваа мерка:

I. Земјоделски стопанства

II. Задруги

- I. Земјоделски стопанства, кои се регистрирани во Единствениот регистар на земјоделски стопанства (ЕРЗС) во МЗШВ во согласност со Законот за земјоделство и рурален развој.

Земјоделско стопанство може да биде регистрирано во ЕРЗС како семејно земјоделско стопанство претставувано од физичко лице или индивидуален земјоделец или како земјоделско стопанство претставувано од правно лице.

- Физичко лице е член на семејно земјоделско стопанство кое е овластено, од страна на сите други членови од земјоделското стопанство, да го претставува земјоделското стопанство пред надлежните органи и да управува со него. Овластениот претставник и останатите членови на земјоделското стопанство мора да живеат на иста адреса која е наведена како седиште на земјоделското стопанство, без оглед на локацијата на земјоделскиот имот (земјиште и објекти).
- Индивидуален земјоделски производител е физичко лице кое се занимава со земјоделство за негови нејзини лични потреби како сопственик на земјоделскиот имот или кој има право на користење на земјоделски имот добиено преку склучување законски договор со нејзиниот сопственик и е регистриран во Регистарот на индивидуални земјоделци при Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство или како Индивидуален земјоделски производител во Фондот за пензиско и инвалидско осигурување. Индивидуалниот земјоделски производител е регистриран како семејно земјоделско стопанство во ЕРЗС.
- Правен субјект кој го претставува земјоделското стопанство регистриран во Централен Регистар согласно закон за трговски друштва на Р.М.

- II. **Задруга** која е регистрирана во Централниот регистар според Законот за задруги која примарно се занимава со земјоделска

дејност, преработка на земјоделски производи и/или услуги кои се директно поврзани со земјоделските активности.

Задругата која се занимава примарно со земјоделско производство треба да биде регистрирана согласно со Законот за земјоделски задруги („Службен весник на Република Македонија“ бр. 23/2013, 51/2015, 193/2015 и 39/2016) и да биде регистрирана во Регистарот на Земјоделски задруги при МЗШВ.

4. Критериуми за прифатливост

- Сите баратели кои аплицираат за инвестиции поврзани со растително производство во времето на поднесување на барањето треба да покажат постоење на обработливо земјоделско земјиште регистрирано во Системот за идентификација на земјишни парцели (СИЗП) со минималната големина во зависност од видот на растително производство кое е предмет на инвестиции како што е наведено во табелата подолу.
- Сите баратели кои аплицираат за инвестиции поврзани со сточарското производство треба да покажат постоење на минимален број на добиточни единици (ДЕ) регистрирани во Регистарот за идентификација на животните воден од страна на Агенција за храна и ветеринарство (АХВ) пред поднесување на барање на исплата со минимална големина во зависност на дејноста на сточарското производство која е предмет на инвестиција како што е наведено во табелата подолу.
- Баратели кои со инвестицијата започнуваат да се занимаваат со сточарско производство или не го исполнуваат минималниот капацитет на ДЕ можат да аплицираат и да користат поддршка, ако со реализација на инвестицијата ги достигнат минималните капацитети во однос на ДЕ, што јасно треба да биде наведено во Техничкиот Предлог Проект/Деловен План.

КРИТЕРИУМИ ЗА ПРОИЗВОДНИ КАПАЦИТЕТИ НА БАРАТЕЛОТ

ПРИОРИТЕТЕН СЕКТОР		Минимум обработлива површина/производствен капацитет регистриран во СИЗП/АХВ
РАСТИТЕЛНО ПРОИЗВОДСТВО	Повеќегодишни растенија (култури) и оранжери	Мин. 0,3 ха

	Градинарско производство на отворено	Мин. 0,5 ха
СТОЧАРСКО ПРОИЗВОДСТВО	Говеда	5 Добиточни единици (ДЕ)*
	овци и/или кози	1,5 Добиточни единици (ДЕ)
	свињи	8 Добиточни единици (ДЕ)
	Живина (со исклучок на патки, гуски, мисирки, фазани, ноєви, ему и бисерки)	10 Добиточни единици (ДЕ)

*Добиточните единици се пресметуваат согласно Анекс бр, 11 од ИПАРД ПРОГРАМАТА 2014-2020.

Сите баратели кои планираат инвестиции во земјоделска механизација во моментот на аплицирање потребно е да покажат минимум 1 ха обработливо земјоделско земјиште под растително производство регистрирано во Системот за идентификација на земјишни парцели (СИЗП).

Барателите, покрај тоа што треба да покажат регистрирани производни капацитети во СИЗП потребно е да докажат сопственост или право на користење на земјиштето со приложен имотен лист кон барањето како и договор за закуп со времетраење не пократко од 7 години од денот на поднесување на барањето. Договорот за закуп, времетраењето и површината на која се однесува договорот задолжително треба да биде впишан во имотниот лист.

Корисниците се должни да ги евидентираат сите промени на производните капацитети во Единствен регистар на земјоделски стопанства и во Системот за идентификација на земјишни парцели и/или Регистарот за идентификација на животни особено оние промени кои се резултат на реализираната инвестиција пред поднесување на конечно барање за исплата.

Одговорното лице во правното лице или земјоделската задруга/носителот на земјоделското стопанство:

- треба да докаже дека има завршено минимум средно образование или високо образование преку диплома/сертификат или
- треба да докаже минимум 3 години работно искуство од областа на земјоделско производство, преработка или услуги поврзани со земјоделството (докажано преку доказ за професионално работно

искуство или преку доказ како корисник на националните програми за поддршка во земјоделството и руралниот развој или други прифатливи писмени докази).

- треба да достави доказ дека барем еден од управителите на правното лице, кои го застапуваат правното лице во постапката пред Агенцијата, е во редовен работен однос во правно лице кое се јавува како барател на финансиската поддршка или е ангажиран со договор во времетраење не пократко од времетраењето на договорот за финансиска поддршка склучен со Агенцијата.

5. Висина на финансирање

Минималната вредност на прифатливи трошоци по поединечен проект изнесува 3.000 евра во денарска противвредност.

Максималната вредност на финансиска поддршка по корисник не може да надмине 1.500.000 евра во денарска противвредност за целиот период на спроведување на ИПАРД Програмата 2014-2020.

Вкупната финансиска поддршка (75% од ЕУ фондовите + 25% национално кофинансирање) нема да ја надминуваат горната граница од 60% од вкупните прифатливи трошоци на инвестициите.

Овој процент на кофинансирање ќе се зголеми до:

- 65% за инвестиции во земјоделски стопанства предложени од страна на млади земјоделци (физички лица на возраст од 18 години до 40 години на денот на поднесување на барањето за финансиска поддршка);
- 70% за инвестиции во земјоделски стопанства во планинските области.

Процентот на кофинансирање ќе се зголеми за 10 процентни поени за делот од инвестицијата кој се однесува на:

- Инвестиции во системи за складирање и управување со арско ѓубре (пример: складирање, третман, понатамошно користење и сл.);
- Инвестиции за подобрување на ефикасноста во употребата на азотни ѓубрива (пример: намалена употреба, опрема за прецизна употреба на ѓубрива и сл.);
- Инвестиции во објекти/опрема чија цел е подобрување на енергетската ефикасност (пример: употреба на градежни материјали кои ја намалуваат загубата на топлина);

- Инвестиции во објекти/опрема за производство на био-енергија во случај на обработка на производите (суровините) опфатени со Анекс I од Договорот со ЕУ (обработка на животинска или растителна примарна и секундарна биомаса)
- Инвестиции во објекти/опрема за производство на енергија од другите обновливи извори на енергија за задоволување на сопствените потреби за енергија на земјоделското стопанство;
- Инвестиции во објекти/опрема за третман на отпадни води/канализација.

Напомена: Зголемувањето на процентот на финансиската поддршка за 10 процентни поени се однесува само за делот на инвестицијата заради кој се врши зголемувањето на поддршката, а не за целосно предложената инвестиција.

6. Листа на потребни документи

Долунаведените документи кои се доставуваат во прилог на барањето за користење на средства од ИПАРД Програмата (2014-2020) треба да се оригинал или копија заверена на нотар, доколку не е поинаку определено покрај самиот документ. Доколку документацијата е на друг јазик истата треба да биде придружена со превод на македонски јазик заверен од овластен преведувач. Документите кои што се издаваат врз основа на јавните книги или востановен систем на евиденција не треба да бидат постари од три месеци сметано од денот на објавување на јавниот повик, со исклучок на документите кои го потврдуваат исполнувањето на обврските за платени даноци и придонеси кој не треба да биде постар од еден месец сметано од денот на објавување на јавниот повик.

1. БАРАЊЕ ЗА МЕРКАТА ИНВЕСТИЦИИ ВО МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА НА ЗЕМЈОДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА
2. ВАЖЕЧКА ЛИЧНА КАРТА ИЛИ ПАСОШ (КОПИЈА)
3. ТРАНСАКЦИСКА СМЕТКА НА БАРАТЕЛОТ (КОПИЈА)
4. ДОКАЗ ЗА ЗАВРШЕНО ОБРАЗОВАНИЕ (НАЈМАЛКУ СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ) НА БАРАТЕЛОТ-ФИЗИЧКО ЛИЦЕ ИЛИ ОДГОВОРНО ЛИЦЕ НА ПРАВНОТО ЛИЦЕ ИЛИ ЗЕМЈОДЕЛСКА ЗАДРУГА, **ИЛИ** ДОКАЗ ЗА ПОСЕТЕНА ОБУКА ОД ЗНАЧЕЊЕ НА ИНВЕСТИЦИЈАТА, **ИЛИ** ПОТПИШАНА ИЗЈАВА ДЕКА БАРАТЕЛОТ СЕ СОГЛАСУВА ДА УЧЕСТВУВА НА ПРОФЕСИОНАЛНА ОБУКА ОД ЗНАЧЕЊЕ ЗА ИНВЕСТИЦИЈАТА
5. ИЗЈАВА НА БАРАТЕЛОТ ДЕКА НА КРАЈОТ НА ИНВЕСТИЦИЈАТА ЌЕ БИДЕ РЕГИСТРИРАН ЗА ВРШЕЊЕ НА ДОПОЛНИТЕЛНА ДЕЈНОСТ (ЗА ПРЕРАБОТКА НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ ПРОИЗВОДИ) НА ЗЕМЈОДЕЛСКО СТОПАНСТВО (Овој документ е задолжителен во случај кога барателот е

земјоделско стопанство кој предлага нови инвестиции односно барателот не е регистриран за вршење на дополнителна дејност во моментот на поднесување на барањето).

6. **ИЗЈАВА НА БАРАТЕЛОТ ДЕКА НА КРАЈОТ НА ИНВЕСТИЦИЈАТА ЌЕ СЕ РЕГИСТРИРА ВО РЕГИСТАРОТ НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ СТОПАНСТВА** (Овој документ се доставува во случај кога барателот предлага нова инвестиција во сточарското производство)
7. **ИЗЈАВА НА БАРАТЕЛОТ ДЕКА Е ЗАПОЗНАТ СО УСЛОВИТЕ ПРОПИШАНИ ВО ЛИСТАТА НА ПОСЕБНИ МИНИМАЛНИ УСЛОВИ ЗА ДОБРА ЗЕМЈОДЕЛСКА ПРАКСА И ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ОБЈАВЕНИ ВО „СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА БР. 178/2015“ И ДЕКА ИСТИТЕ ЌЕ ГИ ПОЧИТУВА И СПРОВЕДУВА НА ЦЕЛОТО ЗЕМЈОДЕЛСКО СТОПАНСТВО ПРЕД ДОСТАВУВАЊЕ НА БАРАЊЕ ЗА ИСПЛАТА.**
8. **АКЦИОНЕРСКА КНИГА И ПРОПРАТНО ПИСМО** (Овие документи се задолжителни во случај кога барателот е акционерско друштво и во случај кога не постојат податоци за компанијата на веб страницата на Централниот депозитар за хартии од вредност на Република Македонија).
9. **ДОКАЗ ДЕКА НАЈМАЛКУ ЕДНО ОДГОВОРНО ЛИЦЕ Е ВО РЕДОВЕН РАБОТЕН ОДНОС ВО ПРАВНИОТ СУБЈЕКТ *ИЛИ* ДОКАЗ ДЕКА НАЈМАЛКУ ЕДНО ОДГОВОРНО ЛИЦЕ Е АНГАЖИРАНО СО ДОГОВОР, *ИЛИ* ДОКАЗ ДЕКА НАЈМАЛКУ ЕДНО ОДГОВОРНО ЛИЦЕ Е ПРИВРЕМЕНО ВРАБОТЕНО ВО ПРАВНИОТ СУБЈЕКТ** (Потврдата е задолжителна во случај кога барателот има регистрирано фирма односно во случај на нова инвестиција еден од овие документи треба да биде доставен до крајот на инвестицијата).
10. **ДОКАЗ ЗА ПОДМИРЕНИ ОБВРСКИ ПО ОСНОВ НА ДАНОЦИ, ПЕНЗИСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРУВАЊЕ И ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРУВАЊЕ.**
11. **ДОКАЗ ДЕКА БАРАТЕЛОТ НЕ Е ВО ПОСТАПКА НА СТЕЧАЈ И ЛИКВИДАЦИЈА** (Овој документ е задолжителен само за баратели кои што се правни субјекти).
12. **ДОКАЗ ДЕКА ПРОТИВ БАРАТЕЛОТ НЕ Е ИЗРЕЧЕНА МЕРКА ЗАБРАНА ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТ ИЛИ ПРОФЕСИЈА** (Овој документ е задолжителен само за баратели кои што се правни субјекти).
13. **РЕШЕНИЕ ЗА ОДОБРЕН ЕЛАБОРАТ ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА, *ИЛИ* РЕШЕНИЕ ЗА ОДОБРЕН ЕЛАБОРАТ ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА СО ОДОБРЕН АКЦИСКИ ПЛАН, *ИЛИ* А ИЛИ Б ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА, *ИЛИ* ОДОБРЕНО БАРАЊЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ НА А ИЛИ Б ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА, *ИЛИ* БАРАЊЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ НА РЕШЕНИЕ ЗА ОДОБРЕН ЕЛАБОРАТ ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА *ИЛИ* ПОТВРДА ДЕКА ЗЕМЈОДЕЛСКОТО СТОПАНСТВО (БАРАТЕЛОТ) НЕ Е ОБВРЗАН ДА ИЗГОТВИ ЕЛАБОРАТ ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНА СРЕДИНА** (Документот се однесува за баратели кои што имаат регистрирано или предлагаат инвестиции во производство на млеко, месо, јајца, постбербени активности и преработка на земјоделски производи на земјоделското стопанство.)
14. **ДОКУМЕНТИ ЗА СОПСТВЕНОСТ И/ИЛИ ПРАВО НА КОРИСТЕЊЕ НА ЗЕМЈИШТЕ/ОБЈЕКТ КОИ СЕ ПРЕДМЕТ НА ИНВЕСТИЦИЈАТА**

1. **ИМОТЕН ЛИСТ ЗА ОБЈЕКТ, И/ИЛИ ЗА ЗЕМЈИШТЕ**
2. **ДОГОВОР ЗА ЗАКУП ЗА ОБЈЕКТ И/ИЛИ ЗЕМЈИШТЕ**
3. **ДОГОВОР ЗА КОНЦЕСИЈА НА ЗЕМЈИШТЕ**

Договорот е со важност од најмалку 7 години сметано од денот на поднесување на барањето за финансиска поддршка во случај на набавка на механизација/опрема;

15. **ДОКАЗ ЗА РЕДОВНО ПОДМИРЕНИ ОБВРСКИ ПО ОСНОВ НА ДОГОВОР ЗА КРЕДИТ** (Документот се доставува само во случај кога Банката има воспоставено залог на имотот кој што е предмет на инвестиција).

ДОКУМЕНТИ ЗА ГРАДЕЖНИ РАБОТИ

(ДОЛУНАВЕДЕНИТЕ ДОКУМЕНТИ ПОТРЕБНО Е ДА БИДАТ ВО СОГЛАСНОСТ СО ОДРЕДБИТЕ ОД ЗАКОНОТ ЗА ГРАДЕЊЕ)

16. **ОДОБРЕНИЕ ЗА ГРАДБА ИЛИ ИЗЈАВА ОД БАРАТЕЛОТ ДЕКА РЕЛЕВАНТНОТО ОДОБРЕНИЕ ЌЕ СЕ ДОСТАВИ ДО СКЛУЧУВАЊЕ НА ДОГОВОР** (Изјавата се доставува во случај кога барателот не е во можност да го добие одобрението заклучно со денот на поднесување на барањето за користење на средства).

ИЛИ ИЗЈАВА ОД НАДЛЕЖНАТА ИНСТИТУЦИЈА ДЕКА ЗА ПРЕДЛОЖЕНАТА ИНВЕСТИЦИЈА НЕ Е ПОТРЕБНО ОДОБРЕНИЕ.

17. **КОПИИ ОД ОСНОВНИТЕ ТЕХНИЧКИ ЦРТЕЖИ И РЕВИДИРАНА ПРЕДМЕР - ПРЕСМЕТКА ОД ТЕХНИЧКАТА ДОКУМЕНТАЦИЈА (ИЛИ ЕЛЕКТРОНСКА ФОРМА – ЦД)** (Проектната документација која се доставува до Агенцијата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој мора во целост да соодветствува со проектната документација (техничкиот број) која се доставува/ќе се достави до надлежниот орган како дел од поднесеното барање за добивање на одобрение за градба).

(Документот треба да биде заверен од страна на овлатени лица за изготвување на техничка документација и ревиденти)

18. **ВРЕМЕНА СИТУАЦИЈА/СОСТОЈБА ЗА СИТЕ ЗАВРШЕНИ ГРАДЕЖНИ РАБОТИ** (Времена ситуација/состојба се доставува во случај кога барателот има изградено одреден дел од објектот кој што е предмет на инвестиција, односно изведените градежни работи потребно е да се во согласност со последната одобрена техничка документација).

19. **ДОКУМЕНТИ ЗА ДОКАЖУВАЊЕ НА ЕКОНОМСКАТА СПОСОБНОСТ/ОДРЖЛИВОСТ**

1. **ДЕЛОВЕН ПЛАН**

(Деловниот план е задолжителен документ доколку вкупниот вредност на планираната инвестиција е поголема од 50.000 евра во денарска противвредност без вклучен ДДВ).

2. **ТЕХНИЧКИ ПРЕДЛОГ ПРОЕКТ**

(Техничкиот предлог проект е задолжителен документ доколку вкупната вредноста на планираната инвестиција е помала од 50.000 евра во денарска противвредност без вклучен ДДВ).

20. ПОНУДИ ЗА ГРАДЕЖНИ РАБОТИ / ОПРЕМА

1. ПОНУДА ОД ДОБАВУВАЧ ЗА СЕКОЈА СТАВКА/ГРУПА НА СТАВКИ, СО ИЗНОС ПОМАЛ ОД 10.000 ЕВРА ВО ДЕНАРСКА ПРОТИВВРЕДНОСТ
2. ТРИ ПОНУДИ ОД РАЗЛИЧНИ ДОБАВУВАЧИ, ЗА СТАВКА/ГРУПА НА СТАВКИ СО ИЗНОС ПОГОЛЕМ ОД 10.000 ЕВРА ВО ДЕНАРСКА ПРОТИВВРЕДНОСТ
3. ИЗЈАВА ОД ДОБАВУВАЧОТ/-ИТЕ ЗА ЗЕМЈАТА НА ПОТЕКЛО

Изјавата е задолжителен документ доколку понудата е со вредност над 100.000 евра.

(Изјавата е задолжителен документ во случај кога во понудата нема податоци за земјата на потекло и за производителот за машините/ опремата).

21. ДОКАЗ ЗА СОПСТВЕНИЧКА СТРУКТУРА ЗА СИТЕ СТРАНСКИ ДОБАВУВАЧИ

22. АКЦИОНЕРСКА КНИГА ВО ЕЛЕКТРОНСКА ФОРМА – ЦД/ХАРТИЕНА ФОРМА, И/ИЛИ ПРОПРАТНО ПИСМО

(Горенаведените документи се задолжителни во случај кога добавувачот е акционерско друштво).

23. ИЗЈАВА ОД БАРАТЕЛОТ СО ОБЈАСНУВАЊЕ ЗА ПРИЧИНИТЕ ЗА ИЗБОР НА КОНКРЕТНАТА ПОНУДА

(Документот е задолжителен во случај кога набавката е со износ поголем од 10.000 евра во денарска противвредност по ставка/ група на ставки, доколку избраните стоки/ услуги немаат најниска вредност).

24. ПОНУДА/ФАКТУРА/ДОГОВОР ЗА ОПШТИ ТРОШОЦИ (за набавки со вредност над 10.000 евра во денарска противвредност потребни е да се достават 3 понуди за секоја ставка)

(ОПШТИ ТРОШОЦИ СЕ ПРИЗНАВААТ ДОКОЛУ ИСТИТЕ СЕ НАСТАНАТИ ПО 01.01.2014 ГОДИНА)

Агенцијата го задржува правото да побара дополнителна документација со цел докажување на исполнување на критериумите од ИПАРД Програмата 2014-2020 за користење на финансиска поддршка. Исто така Агенцијата има право да побара дополнителни документи за Барателот од други Институции со кои се докажува исполнување на соодветни критериуми од Програмата.

**ДЕЛ V
ПОСТАПКА ПРЕД АГЕНЦИЈАТА**

Постапката на Агенција од прием на Барањата до склучување на Договор за користење на средства се состои од :

1. **Проверка на комплетноста** на приложените документи согласно бараните документи по мерки и типови на инвестиции и тоа:

- Дали документите се издадени од соодветни институции;
- Дали документите ги поседуваат сите елементи со кои докажуваат дека се веродостојни (печат, потпис на одговорно лице, датум, итн.)
- Дали документите се со рок на важност кој е наведен во *Листата на документи*;

Барателот треба да изврши дополнување на некомплетните барања за користење на средства врз основа на добиено писмено известување од страна на Агенцијата. Рокот за дополнување на некомплетните барања е 8 дена сметано од денот на приемот на известувањето.

2. **Проверка на соодветноста** на барање за користење на средства се прави со цел да се утврди:

- Дали доставените документи докажуваат исполнување на критериумите и условите за прифатливост на предложените инвестициони активности;
- Дали предложената инвестиција е економски и финансиски остварлива и оджлива, што се проверува преку анализа на параметрите содржани во приложениот деловен план / технички предлог проект;
- Дали предложената инвестиција за која се бара финансиска поддршка не е финансирана од други јавни извори на средства (Буџет на Република Македонија и меѓународни донатори);
- Дали цените на предложените инвестициски активности се во рамките на пазарните цени преку анализа на референтните цени за соодветните активности.

Помош може да биде доделена на корисниците чии инвестициски проекти овозможуваат финансиска/економска одржливост. Економската и финансиската одржливост ќе се оценува врз основа на Деловен план или Технички предлог проект. Барателот со Деловниот план треба да ја прикаже можноста за континуитетот на работењето во текот на најмалку пет години од реализација на инвестицијата. Врз основа на следните економски индикатори ќе се оценува инвестицискиот проект:

- Модификувана интерна стапка на рентабилност која треба да биде поголема од 0,
- Нето сегашна вредност кое треба да биде поголемо од 0, и
- Период на враќање на инвестицијата кој треба да биде помал од 10 години.

Во случај на предложени проекти во вкупна вредност под 50.000 евра, економската одржливост се демонстрира преку Технички предлог проект кој што ќе содржи финансиски индикатори во смисла на генерирање доволен приход кој што ќе ги достигнува оперативните трошоци на земјоделското стопанство.

Со цел да се утврди автентичноста на техничките параметри, економските и финансиските податоци, Агенцијата има право да бара дополнителни документи и информации како основ за донесување на одлука.

Верификација на веродостојноста на податоците содржани во Барање за користење на средства вршат овластени лица на Агенцијата со контрола на лице место.

Рангирањето се врши на сите комплетни и соодветни барања за користење на средства согласно приложените табели за рангирање по поделни мерки

Финансиската поддршка ќе се одобри за сите комплетни и соодветни барања за користење на средства во рамките на расположливите средства по мерка врз основа на извршена административна и контрола на лице место.

Некомплетните, несоодветни како и барања за користење на средства кои имаат помал број на поени во однос на расположливите средства по мерка, ќе бидат одбиени со Решение.

Со барателот чие барање за користење на средства е одобрено се потпишува Договор во рок од 30 дена од денот на добивањето на Решение за одобрување на средства од ИПАРД Програмата.

Барателите не смеат да започнат со реализација на инвестицијата пред потпишување на Договор за користење на средства со Агенцијата, со исклучок на активностите поврзани со општите трошоци (изработка на деловен план, технички предлог проект, физибилити студија, архитекти, проектна документација).

По завршување на инвестицијата, барателот е должен да достави до Агенцијата барање за исплата во рок утврден во Договорот за користење на средства.

Барателот кој ќе потпише договор со Агенцијата е должен инвестицијата која што е предмет на договорот да не ја отуѓува, дава под закуп или заем, не ја смени намената и локацијата на истата за цело времетраење на договорот односно 5 години од последната исплатата на финансиските средства.

Контрола на лице место и спроведувањето на надзор врз договорот вршат овластени лица од релевантните институции од Република Македонија и Европската Унија.